

Nieuwe vertaling nodigt uit tot hernieuwde kennismaking

In dit magazine zijn speciaal voor koren vijf toonzettingen van het nieuwe Onze Vader opgenomen. De eerste toonzetting werd voor de zomer gepubliceerd, in juli 2016. De bladmuziek werd bij wijze van voorpublicatie als pdf geplaatst op de website van de Nationale Raad voor Liturgie (NRL). Het videokanaal katholiekleven.nl van de Nederlandse bisschoppen publiceerde een video waarop de eerste nieuwe toonzetting van het Onze Vader klinkt.

Die toonzetting is geïnspireerd op de oratie-toon van het Onze Vader uit de Mozarabische liturgie, die in 1500 gepubliceerd werd in het Spaanse "Missale mixtum secundum regulam beati Isidori, dictum mozarabes" van Pedro Hagenbach en Melchor Gorricio. Tijdens het Tweede Vaticaans Concilie werd van deze toonzetting gebruik gemaakt in eucharistievieringen van de concilievaarders.

Op de www.katholiekleven.nl is te horen hoe deze eerste nieuwe toonzetting klinkt. De opname vond plaats op 12 juli in de H. Antoniuskathedraal in Breda. Jan Schuurmans, kerkmusicus in het bisdom Breda, geeft in de video een korte toelichting. Daarna brengt de Kathedrale Cantorij deze ten gehore samen met voorzanger pastoor Theo van Osch uit het bisdom 's-Hertogenbosch. Organist is Frans Bullens.

'Door de nieuwe muziek en vertaling krijgt de betekenis nieuw leven.'

'HET IS EVEN WENNEN'

Arend Meeuwissen uit Breda, zingt al jaren bij de Cantorij. "We kennen de nieuwe tekst nog maar kort, maar komen er wel steeds meer in," zegt hij na de opname. "Je merkt wel dat je toch gehecht bent aan de oude teksten. Het begin is natuurlijk hetzelfde gebleven. Dus de nieuwe vertaling lijkt op de oude, maar is toch net weer anders. Omdat je zo gewend bent aan de oude tekst, is het wennen. Je moet, terwijl je zingt, echt je hoofd erbij houden hoe de tekst precies is. Het Onze Vader is toch een gebed dat je van jongs af aan kent. Het gebed waar we mee opgegroeid zijn. Het is dus echt even wennen en een kwestie van er meer vertrouwd mee raken."

"Of ik het een mooie compositie vind? Ja, deze Mozarabische toonzetting is heel mooi. Ik had daar

eigenlijk nog nooit van gehoord. Er zit een bepaalde lijn in en structuur. Bijzonder. De opbouw vind ik ook mooi. Het einde is heel open en er zit kracht in. Het is uitbundig als we zingen: van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid. Daarvoor zit er een beschouwend stukje in, repeterend, meer meditatief. Ik heb het gevoel dat ik daar op dit moment de weg nog een beetje in moet zien te vinden. Het is nog even zoeken welke kleine sprongetjes er allemaal in zitten. Maar ik heb het idee dat als we het een paar keer hebben gezongen in de mis, het echt van binnenuit kan komen."

ACCENT OP MEDITATIE

"De melodie en de tekst moeten elkaar versterken. Dat is in dit geval ook zo bij deze toonzetting van het Onze Vader," reageert Marja Blankenstein van de Cantorij. De melodie klinkt naar het voorbeeld van gregoriaans. Dat nodigt uit tot een gebedshouding, meditatie en stilte." Net als Arend Meeuwissen vindt ze het laatste deel, de doxologie, krachtig. "Die heeft een soort jubel en springt er daarom net even uit. Dat vind ik mooi gevonden. Het geheel lijkt op melodieën die we beetje gewend zijn. Ik zing als hobby al een jaar of dertig à veertig gregoriaans. Net als het gregoriaans heeft ook deze melodie een accent op de meditatie. Dus het klinkt goed," aldus Marja.

'DE BETEKENIS KRIJGT NIEUW LEVEN'

Piotr Janowicz zingt eveneens in de Cantorij en werkte mee aan de video-opname van katholiekleven.nl en de NRL. Hij sluit zich aan bij Arend en Marja en vindt dat de toonzetting uitnodigt tot gebed. De nieuwe tekst en toonzetting zijn voor hem als het ware een hernieuwde kennismaking. "Het Onze Vader is een eenvoudig en bekend gebed. Maar door de nieuwe muziek en de nieuwe versie van de tekst begin ik opnieuw na te denken over wat het gebed betekent en wat we bidden. De betekenis begint nieuw leven te krijgen. Dat vind ik heel erg mooi. Ik begin opnieuw na te denken over wat ik zeg als ik bid 'onze vader' en wat de betekenis is van 'beproeving'. Alle kleine woordjes en tekstdelen krijgen opnieuw speciale aandacht. De muziek is heel contemplatief. Dat is mooi en past bij het gebed. Tekst en muziek zijn heel eenvoudig. Ik denk dat het voor iedereen zeer mooi is om zulke muziek te zingen en dat het helpt om te bidden."

Bekijk de video en beluister de toonzetting via www.katholiekleven.nl/nieuwe-toonzetting-vader.